

Weergaveproblemen? [Open deze e-mail in je webbrowser.](#)

stichting Sobibor

Nieuwsbrief Stichting Sobibor januari 2019

De Stichting Sobibor wenst iedereen een prettig nieuwjaar toe in goede gezondheid!

Nieuwe voorzitter - Christine Gispén-de Wied

Christine Gispén-de Wied heeft per 1 januari 2019 het voorzitterschap van de Stichting Sobibor op zich genomen. Christine hebben we leren kennen tijdens de herdenkingsreis van 2016 die zij samen met haar zus heeft gemaakt. *'Ik heb daar goede herinneringen aan en ben er persoonlijk rijker van geworden: wat ver, donker en weg was, werd een bewuste ervaring van het toch ergens zijn; de plek van mijn grootvader en familieleden die wij niet gekend hebben, maar over wie wel verteld werd in onze familie'*, aldus Christine in gesprek met het bestuur. Die ervaring is voor haar de belangrijkste drijfveer om zich nu zelf actief in te zetten voor de Stichting, die zowel Sobibor als 'lieu de mémoire' levend houdt, als ook het doorvertellen van het verhaal: *'leren van het verleden voor een betere toekomst is waar ik mijn tijd en energie graag aan geef'*.

Christine heeft een achtergrond in de geneeskunde (arts) en heeft vele jaren gewerkt in de psychiatrie en later in het geneesmiddelenonderzoek. De kennis en kunde opgedaan in haar werkzame leven hoopt zij ook te kunnen gebruiken als voorzitter van de Stichting. *'Ik verheug me erop samen met het team van start te gaan'*. Er staat heel wat te gebeuren de komende jaren; 75 jaar Vrijheid, waar ook veel aandacht zal zijn voor het verleden en de opening van het nieuwe museum in Sobibor najaar 2020.

Christine neemt de voorzittershamer over van Maarten Eddes, die tot eind mei als bestuurslid aan blijft om de overdracht in goede banen te leiden.

Nieuwe secretaris - Ingrid Zylstra

Ingrid Zylstra heeft per 1 december 2018 de positie van secretaris. Wij hebben Ingrid leren kennen tijdens de herdenkingsreis van 2013 die zij samen met haar moeder heeft gemaakt. Sobibor is de plek waar Ingrid haar grootouders zijn vermoord. De goed georganiseerde herdenkingsreis had een helend effect voor zowel Ingrid als haar moeder. Ingrid vindt dat de kennis over en de bekendheid van Sobibor ook bij jongere generaties moet voortleven.

Sinds de reis zijn we altijd in contact gebleven en dit heeft nu geleid tot een bestuursfunctie. Ingrid is in haar dagelijkse leven freelance communicatiemanager en werkt momenteel als campagnemanager bij Bruna.

Wij waren al een aantal maanden zonder secretaris en zijn verheugd met de komst van Ingrid in het bestuur.

Rachel Borzykowskipenning

Op 14 oktober, bij de opening van de Max van Dam tentoonstelling in de voormalige

synagoge van Wlodawa, Polen, heeft de Stichting Sobibor de Rachel Borzykowskipenning uitgereikt aan voormalig directeur van Sobibor, Marek Bem. Marek Bem heeft veel voor Sobibor gedaan en ons als stichting altijd geholpen. Aan het begin van de eeuw begon hij na te denken over hoe alle vermoorde Joden in Sobibor te gedenken. Samen met de Duitse organisatie Bildungswerk Stanislaw Hantz, de Provincie Gelderland en later ook de Stichting Sobibor kwam al snel de Gedenkiaan als idee naar voren die ook vanaf 2003 in Sobibor gemaakt is. In 2015 is hij daarnaast gepromoveerd op de geschiedenis van Sobibor.

De Rachel Borzykowskipenning wordt bijna jaarlijks toegekend aan een persoon door wiens werk en persoonlijke inzet op bijzondere wijze aan de doelstelling van de Stichting Sobibor is bijgedragen, te weten het vergroten van de bekendheid met het voormalige vernietigingskamp Sobibor en alles wat zich daar tijdens de Tweede Wereldoorlog heeft afgespeeld. Deze penning is ingesteld door Jules Schelvis, de oprichter van onze stichting en overlevende van vernietigingskamp Sobibor en vernoemd naar zijn eerste echtgenote, Rachel Borzykowski. Zij werd op 2 maart 1923 in Amsterdam geboren.

Selma Engel - Wijnberg overleden

Selma Engel - Wijnberg, de laatste Nederlandse overlevende van het Nazi vernietigingskamp Sobibor, is 4 december j.l. overleden, zij is 96 jaar geworden.

Op 9 april 1943 werd de toen 20 jaar oude Engel-Wijnberg vanuit kamp Westerbork naar het vernietigingskamp in het oosten van nazi-bezet Polen gedeporteerd. Daar wist ze in oktober 1943, tijdens de opstand in Sobibor te ontsnappen, samen met haar Poolse vriend Chaim Engel, op wie ze verliefd was geworden.

Zij hebben samen bij een boer in de schuur ondergedoken gezeten tot het eind van de oorlog, waarna ze naar Zwolle zijn gegaan, waar Engel-Wijnberg was opgegroeid. Haar man werd gezien als ongewenst vreemdeling en dreigde uitgezet te worden. Toen zij trouwden werd besloten dat zij ook uitgezet moest worden, omdat Selma nu de Poolse nationaliteit had gekregen. In 1951 emigreerden zij naar Israël en kort daarna naar de VS. De Nederlandse regering heeft haar in 2010 excuses aangeboden.

Herinrichting

Op 14 oktober vond in Sobibor de 75-jarige herdenking plaats van de opstand in Sobibor. Een aantal van onze bestuursleden was aanwezig bij deze herdenking in Polen. De herdenking was mooi en respectvol doch ook erg formeel. Er was erg weinig aandacht voor de aanwezige nabestaanden van overlevenden van de opstand. Zoals eerder gemeld maakten we van de gelegenheid gebruik om diezelfde middag de Rachel Borzykowskipenning uit te reiken aan Marek Bem. De dag erna, op 15 oktober heeft er een stuurgroepvergadering plaatsgevonden, waar Nederland werd

vertegenwoordigd door een delegatie van het Ministerie van VWS, en waar de voortgang van de herinrichting is besproken:

1. **Museum:** De formele opening van het museum staat gepland voor najaar 2020.
2. **Bezoek:** Zolang er constructiewerkzaamheden gaande zijn is het terrein een bouwplaats en gelden er veiligheidsmaatregelen. Officieel is het terrein gesloten voor bezoek. Er worden uitzonderingen gemaakt, waarvoor men zich tevoren dient aan te melden. Meer informatie vindt u op de [homepage](#) van onze website.
3. **Stenen:** De stenen in de Gedenklaan liggen nog steeds op hun plek. Zij zullen tijdens de werkzaamheden verplaatst worden naar hun nieuwe locatie aan de lange weg tussen de openbare weg en de asvelden. Er is een voorstel van de architecten over hoe nieuwe stenen er uit moeten komen te zien. Wij werken samen met Bildungswerk Stanislaw Hantz (de Duitse organisatie met wie wij als stichting de Gedenklaan hebben bedacht) aan een protocol, waarin vastgelegd wordt hoe het aanvragen van stenen in onzer ogen zou moeten verlopen.
4. **Asvelden:** In Sobibor zijn onlangs naast de in 2017 afgeschermdde asvelden nog twee kleinere asvelden gevonden, deels in het moeras ten westen van het terrein van het vernietigingskamp. Aan de Stichting Sobibor is gevraagd mee te denken over hoe deze plekken zo goed en respectvol mogelijk bewaard kunnen blijven. De Stichting probeert, in samenspraak met VWS en het Poolse Rabbinaat, mee te denken over hoe de drassigheid van het gebied beheersbaar gemaakt kan worden.

Herdenkingsreis mei 2019

In 2019 organiseert de Stichting Sobibor wederom een herdenkingsreis naar Sobibor. De reis zal plaatsvinden van 11 t/m 14 mei 2019. De reis is bedoeld voor mensen die een steen willen laten plaatsen of al een steen lieten plaatsen aan de Gedenklaan, voor degenen die daar familieleden of vrienden willen herdenken, en voor mensen die om andere redenen geïnteresseerd zijn in de geschiedenis van Sobibor. Meer informatie vindt u [hier](#) op onze website.

75 Jaar Vrijheid

De jaren 2019 en 2020 zullen in Nederland in het teken staan van 75 jaar vrijheid. Bij verschillende activiteiten zal de Stichting Sobibor ook betrokken zijn.

www.sobibor.org

info@sobibor.org

Correspondentieadres:

Stichting Sobibor,

Postbus 51261,

1007 EG Amsterdam.

Inschrijving KvK 11044675 | Bankrekening ING 3302525 te Amsterdam

Internationaal betalingsnummer NL03INGB0003302525

Eenvoudig, snel en veilig uw donatie doen?

Dat kan op onze website met een paar klikken met de muis.

Zie de 'doneren' knop op [deze pagina](#)

[Facebook](#)

[uitschrijven](#) | [abonnement aanpassen](#)

